

Doctor Oníric Causa

1r premi al IX Certamen Literari *Escrits a la tardor* Vila de L'Eliaana-2010

–Enhorabona. Ha estat un discurs excel·lent, Bernat. Encara que em falten coneixements per a seguir la seua lliçó magistral, he captat la idea general i m'ha agradat molt el que he sentit, de veres.

–Gràcies, Joaquim –va dir-me somrient–. És una satisfacció escoltar eixe elogi en boca d'un músic, que no sembla que haja d'interessar-se molt per la investigació mèdica.

–Doncs sí. I no ho prenga com una adulació, però sentir-lo parlar és tot un plaer. No crec que vosté haja gaudit tant escoltant la meua lliçó sobre arqueologia musical.

–Ha de saber que quan...

–Sí? –vaig dir, en veure com es prolongava un silenci injustificat.

Què estrany! El meu interlocutor va deixar les paraules penjades en l'aire i es va quedar mut. El vaig cridar dues vegades, però ni em va mirar. S'hauria molestat per alguna cosa? Jo no li havia donat cap motiu. Fins ara em pareixia un home molt amable i educat. Tanmateix, va dirigir la mirada cap a un altre lloc, com si jo no hi estiguera. Què li ocorria?

En apagar-se les ovacions a la sala, vaig tornar a ser conscient d'on estava. El rector ja es disposava a concloure l'acte amb el discurs de benvinguda als tres nous *doctors honoris causa*. Primer havia estat investit un físic japonés amb qui només vaig intercanviar salutacions i somriures, perquè el meu anglés dona pena i ni intente parlar-ne. Després m'havia tocat el torn a mi. I en tercer lloc, al metge Bernat Albiach qui, malgrat ser de ciències, parlava de meravella.

Tots tres restàvem ara distrets, remirant-nos la medalla que ens havien imposat, sense fer-li massa cas a les paraules de la primera autoritat universitària.

Els aplaudiments i el *Gaudeamus* van rematar la cerimònia, abans que els uixers formaren de nou el seguici per a eixir del paranimf cap a la sala annexa, on ens vam veure envoltats de professors i personalitats que venien a felicitar-nos. Bernat i jo poguérem intercanviar de nou unes poques paraules, però no va fer cap menció a la brusca manera de tallar la conversa que havia tingut. Vam seguir rebent les salutacions dels invitats, fins que van assabentar-se que ja es podia passar a la cafeteria on anava a servir-se un vi d'honor. Quan la sala era quasi buida, vaig pensar en aclarir el misteriós silenci de l'eminent metge que en eixe moment tenia a tres passes, de cara a mi. M'apropí i amb cortesia vaig demanar-li l'opinió, que encara no m'havia donat, sobre el meu discurs.

–Rosa, localitza la mare i que ens facen una fotografia.

Novament em va ignorar. Estava dirigint-se a una atractiva dona que semblava ser un familiar, i que no sé com havia aparegut al meu costat. No vaig atendre al que deien. Em trobava indignat per la mala educació de Bernat. Era la segona vegada que em deixava amb la paraula en la boca. Però en lloc de donar-li l'esquena i anar-me'n, vaig romandre al seu costat, sense saber per què. El cos no m'obeïa. Ni imaginava jo el que estava per vindre.

De sobte, ocorregué una cosa inexplicable. El metge em tornà a mirar, però on jo estava va aparéixer el mestre de cerimònies. Ni el vaig sentir aplegar, ni notí cap contacte físic, però ell hi era just al lloc que havia ocupat jo fins eixe moment, i ara em veia desplaçat un metre cap a l'esquerra. Comencí a preocupar-me de valent. Estaven succeint coses rares que no tenien fàcil explicació. Em vaig quedar mirant l'invasor del meu espai vital, però ell es dirigia exclusivament

a Bernat, a qui explicava el protocol a seguir. Com que a mi també m'afectava, parí atenció a les seues instruccions, i quan va preguntar si hi havia algun dubte, jo vaig contestar que sí, alhora que el metge deia que no. Novament em van marginar. Cap dels dos semblava adonar-se de la meua presència. Què em passava? El vi, de segur que era el vi. No en solc prendre i no m'hauria caigut bé. Amb l'estómac buit i amb els nervis... Deuria estar donant la nota, i dissimulaven per no incomodar-me. Sí, seria això. A més, començava a marejar-me.

–Tindria l'amabilitat de dir-me on es troben els serveis?

El mestre no va contestar-me, per més que ho vaig repetir alçant la veu.

–Està vosté sord? –vaig cridar, mentre l'agafava del muscle.

No sols es va allunyar sense fer-me cas, sinó que el meu braç va travessar la seua esquena sense oposició, cosa que em va desequilibrar. Tot començà a fer-se blanc. No sé si em vaig caure, però no em trobava gens bé. Em donava la sensació d'estar desapareixent de la sala. Una boira espessa esborrà les siluetes de la gent i un silenci aterrador ho envaí tot. No podia ser el vi, a no ser que estiguera enverinat. Potser patia una hemorràgia cerebral. Un metge! Necessite un metge. Bernat! On és Bernat?

Analitzant-ho fredament, no hi havia cap explicació. Però en calent encara resultava més inexplicable. Em vaig despertar a la cafeteria, assegut junt a professors universitaris i convidats a l'acte d'investidura. Recordava haver perdut el sentit a la sala annexa al paranimf. No sabia qui m'havia assistit. Ignorava com havia arribat allí. I el més sorprenent de tot és que em trobava perfectament, sense cap molèstia ni signe d'haver patit una pèrdua de coneixement. Fins

i tot, mentre cavil·lava estava mantenint una animada conversa amb els companys de taula.

Jo no crec en fenòmens paranormals, però no podia negar l'evidència. No comprenia com podia participar en una tertúlia sense ser conscient de què parlava perquè, alhora, parava tota la meua atenció a unes reflexions que no trobaven eixida. No podia perdre la calma. Vaig decidir analitzar a fons el que em passava. Tard o prompte trobaria una resposta a tot eixe deliri. Encara que era de mala educació, pensí en anotar les incongruències que m'havien ocorregut, però no hi pogué ser. Les meues mans no m'obeïren i en lloc de traure el bolígraf de la butxaca, seguiren gesticulant pel seu compte. Com podia ser això?

La primera conclusió fou que era víctima d'un desdoblament de personalitat. Sí, en efecte. Una part meua suava sang intentant entendre la situació mentre l'altra part feia vida social. De segur que ho diagnosticaria sense dubtes qualsevol psiquiatra. Potser Bernat n'hauria invitat algun a l'acte. Tanmateix, eixa hipòtesi no em va tranquil·litzar. El que va ocórrer a la sala annexa no hi encaixava. Allí semblava que els meus interlocutors es quedaven sords quan jo parlava. Fins i tot, s'haguera pogut dir que vaig fer-me invisible als ulls del mestre de cerimònies. I el més greu de tot: el bot en el temps. Com podia explicar-se que no recordara res del trajecte fins a la cafeteria? Això no tenia traça d'un disbarat mental. "Pensa, Joaquim, pensa" em repetia. I aleshores m'adoní que estava colpejant-me el front amb els punys. L'alegria per comprovar que el meu cos tornava a caminar de la mà del meu esperit va ser molt curta, en percebre que els companys de taula m'ignoraven mentre que la blancor del mantell s'escampava per tot el local.

Aquest viatge va ser més curt. Almenys no vaig eixir de la cafeteria. Em vaig descobrir dret a la barra, al costat d'una dona espectacular,

a la qual vaig reconèixer com a la parenta de Bernat. Rosa crec que li deien. Un poc nerviós vaig pegar un glop al got que sostenia amb la mà. Raspava com l'escata. Crec que era Whisky. Bé, les meues extremitats tornaven a fer-me cas, i era molt probable que no fora invisible, perquè la meua acompanyant ocasional em mirava despreocupadament, com si tinguérem una conversa a mitges. Calia aprofitar el moment per fer aclariments.

–Disculpe'm senyoreta. Puc fer-li una pregunta?

–Clar!

–Vosté m'ha vist arribar a la cafeteria?

–Hem vingut tots en grup. No m'he fixat especialment. Per què ho diu?

–Em creuria si li dic que ha hagut una estona en què tots m'ignoraven? I que hi ha moments en què no recorde el que he fet?

–Això és que vol acaparar tot el protagonisme –va bromejar–. Deu ser cosa dels nervis. No?

–Que va! Estava prou tranquil, i de sobte la festa s'ha convertit en un malson.

–No, home! Jo no veig que s'ho passe tan malament. Res de malson, exagerat! Un simple somni, i punt.

Un simple somni... Un simple somni... Clar! Ja està. Ho vaig veure de seguida. Ara podia explicar-me totes les incoherències que em turmentaven. Ni trastorns psicològics, ni experiències sobrenaturals. Simplement somniava. Bots en el temps i en l'espai, successos sense lògica. Ara sí que lligava tots els caps. D'un moment a un altre anava a despertar-me i s'hauria acabat tot. Ara que, pensant-ho bé... Gaudia de la companyia d'una dona preciosa, intel·ligent i simpàtica. Per què no allargar el somni? Aguanta, Joaquim.

–No vull cansar-la amb les meues preocupacions –vaig dir-li, intentant aparentar un posat de seductor, malgrat la meua edat–. La convida a prendre una altra copa.

–Li ho agraiïsc, però la meua intuïció em diu que Bernat em reclamarà ara mateix.

–Què? –preguntí desconcertat.

En efecte. De sobte, Rosa estava asseguda a una taula, parlant amb l'il·lustre metge, alhora que tota la zona de la barra s'enterbolia en una blanca boira. Aquesta vegada no em vaig marejar. Ara ja sabia el que em passava. Però no m'agradà que em tornaren a fer un lleig. Tan amable que pareixia! Ja no em trobava a gust, així que vaig prendre la decisió de concloure el somni i tornar a la realitat. Prou per aquesta nit.

Va ser una sensació desagradable. M'esforçava en despertar-me, però no hi havia manera. Altres vegades el subconscient et fa cas. Ho intentes i acabes obrint els ulls i descansant. Tanmateix, eixe malson no semblava disposat a retre's. Vaig quedar tan esgotat que em resigní a continuar una estona més a la cafeteria. Potser si prenia un café... No deixava de ser curiós el fet d'estar somniant sense poder tornar a la vigília, encara que era totalment conscient d'això. Fins i tot potser poguera controlar un poc el curs dels esdeveniments. En eixe moment, vaig veure que Rosa ja no hi estava amb Bernat. Se m'acudí buscar-la i la vaig localitzar a una de les zones difuminades que envoltaven el centre del local. Vaig decidir anar al seu encontre, però el meu cos no es va bellugar gens ni miqueta. Tanmateix, ella em va mirar i va interpretar els meus desitjos, perquè aparegué de sobte al meu costat.

–Rosa, tinc un problema

–Vosté dirà.

–Vull despertar-me, i no puc.

- Jo el trobe ben despert.
- Però vull estar despert en el meu llit, a ma casa.
- Què? –va preguntar, entre sorpresa i burleta.
- No m’entén? Vull eixir d’aquest somni!
- Crec que és vosté qui no ho entén. No pot abandonar el somni.
- Per què?
- Perquè depén de Bernat, clar.
- I ell què té a veure amb les meues correrries oníriques?
- De veres creu que està somniant?
- M’ho ha dit vosté –vaig assegurar.
- Joaquim, està interpretant erròniament aquesta situació. No s’ha adonat que tot el que li passa no té cap ni peus?
- I tant. En ma vida m’havia ocorregut res paregut, per això vull despertar-me.
- Doncs bé. Parle’m de la seua vida. Quin és el seu estat civil?
- No, açò ja era massa. No podia recordar si era fadrí o casat. El desassossec començà a dificultar-me la respiració. Quants anys té? On va nàixer? Quina tesi ha defensat en el seu discurs? Res de res. No aconseguí contestar cap de les preguntes que Rosa em feia. Un atac d’amnèsia. Sí, deuria ser això. No trobava altra explicació lògica. La imaginació tampoc m’ajudava. Fins i tot pensí que m’havien abduït uns extraterrestres, cosa que era encara més inversemblant. Fora un malson o una experiència sobrenatural, em vaig enfonsar. Assistia a l’enderrocament dels principis racionals. Res no tenia trellat.
- Rosa, pel que més vulga, si açò és un somni, diga’m què he de fer per a eixir-me’n.
- No li agradarà el que li vaig a dir.
- Vull saber la veritat.
- Bé. Açò és un somni, ho ha encertat. Però no pot lliurar-se’n. Ja li ho he dit abans.

–Per què?

–Perquè no és vosté qui està somniant. Em sap greu decebre'l, però vosté només és un personatge del somni d'un altre.

–Què diu?

–Com ho sent. És Bernat qui està somniant que l'investeixen *doctor honoris causa*. I dins eixe muntatge ha aparegut vosté i tota la resta de gent que completem l'entorn de la seua fantasia.

–Però jo soc...

–No és ningú. Només comparsa. Lamente dir-li-ho, però la seua existència acabarà en el moment en què Bernat és desperte.

–No és possible. Per què he de creure-la? Com s'ha assabentat de tot el que està contant-me?

–Perquè no és la primera vegada que em veig en aquest embolic. Això em dona cert avantatge.

–I vosté no desapareixerà quan ell es desperte?

–Sí i no. Bernat m'inclou sovint en el seus somnis. Sé que tornaré.

–És la seua esposa?

–No. Al món real ell és fadrí i jo soc sa germana. I estem molt units.

–No m'ho puc creure.

–Prove a contar-me alguna cosa de la seua vida que no hi haja aparegut en el somni.

Ho vaig intentar amb totes les meues forces, però no vaig poder. Derrotat, vaig assumir que no era res fora del deliri del metge. Amb l'ànima als peus vaig percebre que la cafeteria començava a esvair-se. Potser fora el final. Em sentí impotent. Curiosa sensació. Malgrat la meua efímera existència, m'aferrava a la il·lusòria vida com si fora un mortal de carn i ossos.

–M'agradaria molt que ens tornàrem a veure.

–I a mi també, però això depèn de mon germà.

–No hi ha cap manera de forçar una nova trobada?

–L'única possibilitat és que ell se'n recorde de vosté quan es desperte.

Em quedí mirant-la mentre es fonia en un núvol tou i blanquíssim. Aleshores em vaig girar i encara vaig veure com Bernat es difuminava. Comencí a cridar i a fer bots i juraria que em va mirar mentre els seus gestos es desfiguraven definitivament. Hauria aconseguit arribar a la seua consciència? Tot es va esborrar. Potser fora la meua imaginació, però la darrera sensació que vaig tindre fou que la boira que ho inundava tot semblava ser un llençol blanc.